

Právní ochrana životního prostředí při údržbě komunikací

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá právní ochranou životního prostředí při údržbě komunikací se zvláštním zaměřením na zimní údržbu zahrnující aplikaci chemických posypových materiálů, především chloridu sodného (NaCl). Výzkumné otázky se zaměřují na dvě oblasti. První otázka zkoumá, zda právní úprava zimní údržby komunikací odpovídá současnému vědeckému poznání o negativních vlivech této údržby na životní prostředí. Druhá otázka se zabývá tím, zda by k případnému zlepšení právní ochrany stačila úprava správní praxe, nebo zda je nezbytná legislativní změna. Práce klade důraz na interdisciplinární přístup, propojující právní vědu a environmentální studia.

V první části práce je detailně popsán vliv posypových solí na životní prostředí, přičemž je prokázáno, že chlorid sodný, který je v České republice používán v 98 % případů, má významné a dlouhodobé dopady na životní prostředí, které se projevují napříč jeho složkami i s velkým časovým a prostorovým odstupem, a to i v případě relativně malých koncentrací soli. Vliv není jen přímý, ale také synergický ve spojení s dalšími látkami a stresovými faktory. U soli, která se dostane do vod, neexistuje žádný významný mechanismus jejího odstraňování. Některé vlivy dosud nejsou zcela probádané, například narušení pohlavní rovnováhy populace žab nebo korelace s výskytem rakoviny u člověka. Zdokumentované dopady mohou být měřítkem délky lidského života nevratné a vyžadovat vysoké náklady pro adaptaci na ně.

Druhá, právní část práce se zaměřuje na analýzu platné legislativy a její aplikaci v praxi. Na základě téměř 100 správních rozhodnutí je učiněn závěr, že správní praxe neposkytuje ochranu odpovídající aktuálním vědeckým poznatkům o dopadech zimní údržby na životní prostředí. V závěru jsou doporučeny změny v praxi i legislativě, které by mohly pomoci minimalizovat způsobené škody.

Klíčová slova: zimní údržba komunikací, solení silnic, ochrana životního prostředí, správní řízení